

USTAVNI SUD CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2021. godine, razmotrila je Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 6 stav 3 Uredbe o posebnom dodatku na osnovnu zaradu, posebnim naknadama troškova i drugim primanjima za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu („Službeni list CG“ 6/18, 57/18, 84/18, 6/20 i 125/20), koju je podnio Željko Stamatović, iz Podgorice, i daje sljedeće

MIŠLJENJE

Podnosilac inicijative u bitnom ističe da je odredba, u članu 6 stav 3, navedene Uredbe u suprotnosti sa Zakonom o vanjskim poslovima (“Službeni list CG”, br. 70/17), koji kao lex specialis u ovoj oblasti, kako u formalno-pravnom, tako i u materijalno-pravnom, sadržinskom smislu, propisuje da za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu, zaposleni imaju pravo i na poseban dodatak na osnovnu zaradu, posebne naknade troškova (za socijalno osiguranje, porodijsko odnosno roditeljsko odsustvo, za stanovanje, selidbe, dio za školovanje djece, za slučaj smrti van Crne Gore) i druga primanja (otpravničko, žeransko i funkcionalno primanje i primanje za izdržavane članove porodice). Prilikom određivanja zarade, posebnog dodatka na zaradu, posebne naknade i druga primanja uzimaju se u obzir i: 1) troškovi života u različitim državama koje godišnje objavljuju nadležni organi Ujedinjenih nacija i druge relevantne okolnosti; 2) posebni radni uslovi za vršenje poslova u diplomatsko-konzularnom predstavništvu i znanje stranih jezika; 3) obim i značaj rada u određenom diplomatsko-konzularnom predstavništvu, samo u odnosu na šefa diplomatsko-konzularnog predstavništva. Istim članom u stavu 4 propisano je da bliže uslove za ostvarivanje prava na poseban dodatak, posebnu naknadu i drugo primanje, kao i da njihovu visinu propisuje Vlada, na predlog Ministarstva. Nadalje, navodi da je u članu 3 Uredbe o posebnom dodatku na osnovnu zaradu, posebnim naknadama troškova i drugim primanjima za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu („Službeni list CG“ 6/18, 57/18, 84/18, 6/20 i 125/20), definisano je da se ova prava ostvaruju danom stupanja na rad i prestaju danom prestanka rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu. Takođe ističe da je članom 6 definisano da se poseban dodatak na osnovnu zaradu zaposlenog za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu određuje se množenjem bruto osnovice za obračun troškova života, koji je određen pojedinačno za svaku državu prijema, posebnih radnih uslova i indeksa prilagođavanja troškova života, da se poseban dodatak isplaćuje mjesečno. S tim u vezi, dalje navodi da je stavom 3 predviđeno **da se u vrijeme rada, ne računa u vrijeme provedeno u Crnoj Gori radi konsultacija u Ministarstvu vanjskih poslova**. Nadalje smatra da je kontradiktorna

odredba na koju se javnopravni organ poziva i da apsolutno ne daje pravo ukidanja posebnog dodatka na zaradu, obzirom da je u članu 3 iste Uredbe, definisano da se pravo na posebni dodatak ostvaruje danom stupanja na rad i prestaje danom prestanka rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu. Na kraju se poziva i na dopis Ministarstva vanjskih poslova kojim je obavijestilo sve ambasadore i šefove DKP da su, u skladu sa Odlukom Vlade, pozvani na ambadorske konsultacije koje je trebalo da se održe 18. januara 2021. godine, uz napomenu da se planira dolazak u Crnu Goru, dok će isti o detaljima povratka biti naknadno obaviješteni, nakon toga su donešena rješenja kojim se ukida poseban dodatak na osnovnu zaradu zaposlenog sa njihovim post festum, tj. od 18. januara, te da je takvim postupanjem, porodicama šefova DKP koje su ostale u zemlji službovanja, ugrožena egzistencija i uslovi za normalan život u inostranstvu.

Smatramo da nema osnova za prihvatanje date inicijative.

Članom 6 st. 1 i 2 Uredbe o posebnom dodatku na osnovnu zaradu, posebnim naknadama troškova i drugim primanjima za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu je propisano: da se poseban dodatak na osnovnu zaradu zaposlenog za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu određuje množenjem bruto osnovice za obračun troškova života, koji je određen pojedinačno za svaku državu prijema, posebnih radnih uslova i indeksa prilagođavanja troškova života (stav 1); da se poseban dodatak iz stava 1 ovog člana isplaćuje mjesečno (stav 2).

Stavom 3 navedenog člana Uredbe čija se ustavnost i zakonitost osporava propisano je da se u vrijeme rada, u smislu stava 1 ovog člana, ne računa vrijeme provedeno u Crnoj Gori radi konsultacija u Ministarstvu vanjskih poslova.

Članom 16 stav 1 tač. 3 i 5 Ustava propisan je način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje, kao i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

Članom 100 Zakona o vanjskim poslovima je propisano: da za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu, zaposleni imaju pravo i na poseban dodatak na osnovnu zaradu, posebne naknade troškova (za socijalno osiguranje, porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo, za stanovanje, selidbe, dio za školovanje djece, za slučaj smrti van Crne Gore) i druga primanja (otpravničko, žeransko i funkcionalno primanje i primanje za izdržavane članove porodice) (stav 1); da prilikom određivanja zarade, posebnog dodatka na zaradu, posebne naknade i drugog primanja iz stava 1 ovog člana uzimaju se u obzir i: 1) troškovi života u različitim državama koje godišnje objavljuju nadležni organi Ujedinjenih nacija i druge relevantne okolnosti; 2) posebni radni uslovi za vršenje poslova u diplomatsko-konzularnom predstavništvu i znanje stranih jezika; 3) obim i značaj rada u određenom diplomatsko-konzularnom predstavništvu, samo u odnosu na šefa diplomatsko-konzularnog predstavništva (stav 2); da se odredbe st. 1 i 2 ovog člana, shodno primjenjuju na državne službenike i namještenike koji se iz drugih organa raspoređuju u diplomatsko-konzularna predstavništva (stav 3); da bliže uslove za ostvarivanje prava na poseban dodatak, posebnu naknadu i drugo primanje iz stava 1 ovog člana, kao i njihovu visinu propisuje Vlada, na predlog Ministarstva (stav 4).

Članom 102 Zakona o vanjskim poslovima je propisano: da je diplomata, drugi službenik i namještenik, dužan da vrši poslove u diplomatsko-konzularnom predstavništvu i u posebnim uslovima, kad je to potrebno za vršenje zakonom određenih poslova (stav 1); da posebni uslovi u smislu stava 1 ovog člana podrazumijevaju: 1) rad u opasnim područjima; 2) rad u teškim klimatskim ili drugim uslovima (stav 2); da licima iz stava 1 ovog člana, koja rade

u posebnim uslovima pripada pravo na poseban dodatak na zaradu, kao i pravo na uvećan godišnji odmor (stav 3); da kriterijume za utvrđivanje posebnih uslova iz stava 2 ovog člana i visinu dodatka iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada, na predlog Ministarstva (stav 5).

Saglasno ovlaštenju propisanom u članu 100 stav 4 i članu 102 stav 5 Zakona o vanjskim poslovima, Uredbom su uređeni bliži uslovi za ostvarivanje prava na poseban dodatak na osnovnu zaradu, posebne naknade troškova i druga primanja koja ostvaruju zaposleni za vrijeme rada u diplomatskom i konzularnom predstavništvu Crne Gore u inostranstvu, njihova visina, kao i kriterijumi za utvrđivanje posebnih uslova za rad diplomate, drugog službenika i namještenika u posebnim uslovima i visina posebnog dodatka na osnovnu zaradu za rad u posebnim uslovima.

S tim u vezi, članom 6 Uredbe uređen je način određivanja i isplate posebnog dodatka na osnovnu zaradu, a osporenim stavom 3 ovog člana propisano je da se u vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu ne računa vrijeme provedeno u Crnoj Gori radi konsultacija u Ministarstvu vanjskih poslova.

Dakle, članom 6 stav 3 Uredbe čija se ustavnost i zakonitost osporava propisan je bliži uslov za ostvarivanje prava na poseban dodatak na osnovnu zaradu iz čega proizilazi da je ovo pravo uređeno u skladu sa navedenim odredbama Zakona o vanjskim poslovima.

Stoga, smatramo neosnovanim navode iz inicijative da je porodicama šefova diplomatsko-konzularnih predstavništva koje su ostale u zemlji službovanja, ugrožena egzistencija i uslovi za normalan život u inostranstvu, imajući u vidu da poseban dodatak na osnovnu zaradu pripada zaposlenom bez obzira da li u državi prijema boravi sa izdržanim članovima porodice ili bez njih i njegova visina se određuje nezavisno od ovih okolnosti, i da zaposleni koji u državi prijema boravi sa izdržanim članovima porodice po tom osnovu ostvaruje posebnu naknadu predviđenu članom 24 Uredbe, čija isplata, kao i ostvarivanje ostalih prava koja mu pripadaju za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu nije obustavljena.

Na osnovu iznijetih razloga, smatramo da odredba člana 6 stav 3 Uredbe o posebnom dodatku na osnovnu zaradu, posebnim naknadama troškova i drugim primanjima za vrijeme rada u diplomatsko-konzularnom predstavništvu nije nesaglasna sa Ustavom i Zakonom o vanjskim poslovima.

Broj: _____

Podgorica, _____ **2021. godine**

Vlada Crne Gore

PREDSJEDNIK,
Zdravko Krivokapić